

دستورالعمل اجرایی
نهضت آموزش زبان اشاره
مبتنی بر بسته تحولی مدرسه انطباقی

معاونت برنامه ریزی آموزشی و توانبخشی

مرداد ۹۹

مقدمه

افراد با آسیب شنوایی از اقلیت‌های جامعه بوده ولی دارای حقوق ملی و شهروندی هستند، لذا دارای حق تحصیل و آموزش و حق بهره‌مندی برابر از تمامی امکانات موجود در کشور را دارا می‌باشند. توجه به خواسته‌های این گروه و نیازهای آنان برای مسئولین امری ضروری است. در بین زبان‌های رایج در دنیا «زبان اشاره» ویژه افراد با آسیب شنوایی است که همانند پل ارتباطی میان این افراد با جامعه می‌باشد. لذا در راستای اجرای بسته تحولی مدرسه انطباقی فعالیتی با عنوان «نهضت آموزش زبان اشاره» (سطح مقدماتی) در سازمان طراحی شده است. برای اجرای این کارگاه در شرایط موجود و شیوع ویروس کرونا کارگاه آموزش زبان اشاره توسط مدرسان استانی به صورت مجازی برگزار می‌شود.

اهداف:

- افزایش اطلاعات فراگیران در زمینه برقراری ارتباط با افراد آسیب دیده شنوایی
- مرتفع ساختن مشکلات برقراری ارتباط افراد با آسیب شنوایی در مراجعه به مراکز دولتی و غیر دولتی
- توجه به شأن و کرامات افراد ناشنوا
- شکوفا نمودن استعدادهای بالقوه دانش آموزان با آسیب شنوایی با افزایش خزانه واژگان
- هماهنگی روش آموزش زبان با به کار گیری یک الگوی واحد در سراسر مدارس کشور
- کسب استقلال این گروه از دانش آموزان با تسهیل روش برقراری ارتباط با سایر افراد
- تامین نیروهای متخصص و آموزش دیده در این زمینه

شرایط فراگیران:

- ۱- معلمان، مدیران، معاونین، مربیان توانبخشی، نیروهای اداری مدارس و کلاس‌های دانش آموزان با آسیب شنوایی در تمامی دوره‌های تحصیلی، معلمان دانش آموزان چند معلولیتی با آسیب شنوایی
- ۲- والدین دانش آموزان با آسیب شنوایی

۳- نیروهای دولتی و غیردولتی با توجه به درخواست نهادها و یا به پیشنهاد اداره آموزش و پرورش استثنایی (شامل ادارات کل آموزش و پرورش، سازمان بهزستی، نیروهای امداد، نیروهای انتظامی و...)

وظایف اداره آموزش و پرورش استثنایی استان:

- ۱- برنامه ریزی جهت برگزاری کارگاه های آموزشی به صورت استانی
- ۲- تشکیل کارگروه اجرایی حداکثر ۳ نفر (ضروری است یکی از اعضای کارگروه مسلط بر IT باشد).
- ۳- معرفی اعضای کارگروه اجرایی به سازمان (تا تاریخ ۹۹/۵/۲۵)
- ۴- شناسایی فراگیران براساس برش استانی در ۳ گروه معلمان، والدین و نهادهای دولتی و غیردولتی
- ۵- تدوین تقویم اجرایی برگزاری کارگاه و ارسال به سازمان
- ۶- ارسال لینک کلاس کارگاه (۲ هفته قبل از برگزاری کارگاهها به سازمان)
- ۷- ارسال فهرست اسامی فراگیران شرکت کننده در کاربردگ پیوست (۲ هفته قبل از برگزاری کارگاهها به سازمان)

- ۷-۱- بلامانع بودن افزایش سهم تعیین شده در صورت استقبال فراگیران
- ۸- وجاهت قانونی برگزاری کارگاه منوط به ارسال فهرست اسامی فراگیران در موعد مقرر به سازمان
- ۹- ارسال اسامی و میزان ساعت آموزش مدرسین به سازمان به تفکیک فراگیران (۲ هفته قبل از برگزاری کارگاه)

- ۱۰- دریافت مجوز از سازمان در صورت تغییر در مدرسین کارگاه
 - ۱۱- ایجاد تمهیدات لازم جهت برگزاری کلاسهای غیر حضوری
- تبصره :** در صورت عدم دسترسی اساتید و فراگیران به امکانات آموزش مجازی ایجاد تمهیدات لازم به منظور حضور آنان در ادارات آموزش و پرورش استثنایی / مدارس استثنایی جهت برگزاری کارگاهها

- ۱۲- ایجاد تمهیدات لازم جهت آموزش اساتید به منظور بهره برداری از نرم افزار / سامانه آموزش مجازی
- ۱۳- ضبط محتوای کلاس و ارسال آن برای فراگیران و سازمان
- ۱۴- نظارت بر حضور و غیاب فراگیران در طول زمان برگزاری کلاس در هر جلسه
- ۱۵- نظارت و ارزیابی عملکرد مدرسین
- ۱۶- نظارت بر برگزاری ارزیابی نهایی از فراگیران
- ۱۷- ایجاد تمهیدات لازم جهت برگزاری آزمون نهایی به صورت حضوری (در وضعیت زرد) با رعایت پرتکل های بهداشتی و جلوگیری از ازدحام فراگیران
- ۱۷-۱- در صورت تداوم وضعیت قرمز در استان، تا پایان دی ماه سال ۱۳۹۹ آزمون نهایی به صورت مجازی برگزار گردد.
- ۱۷-۲- در صورت تمایل استان جهت برگزاری کارگاهها بصورت حضوری، مسئولیت برگزاری این کارگاهها برعهده اداره آموزش و پرورش استثنایی استان و با هماهنگی ستاد کرونا استان می باشد.
- ۱۸- صدور گواهی حضور فراگیران
- ۱۹- ارسال گزارش جامع از برگزاری کارگاهها پس از پایان هر کارگاه به سازمان (کاربرگ مربوط متعاقبا از سوی سازمان ارسال می گردد).
- ۲۰- مسئولیت نظارت بر حسن اجرای فرایند برگزاری کارگاهها برعهده رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان می باشد.

شرایط اجرا:

- ۱- آموزش محتوای کارگاه، بر اساس سرفصلهای ارسالی سازمان
- ۲- ارسال محتوای کارگاه به صورت فایل pdf برای فراگیران قبل از برگزاری کارگاه
- ۳- برگزاری کارگاه مطابق با برش استانی تعیین شده از سوی سازمان

۴- برگزاری هر کارگاه به میزان ۴۰ ساعت

۵- برگزاری ۴ کارگاه (برای ۳ گروه مخاطب) استان های با برش ۱۴۰ نفر

۶-۱ دو کارگاه ویژه معلمان و یک کارگاه ویژه والدین و یک کارگاه ویژه نیروهای نهادهای دولتی و غیردولتی

۶- برگزاری ۳ کارگاه (برای ۳ گروه مخاطب) استان های با برش ۱۱۰ نفر

۷- برگزاری کلاس ۲ روز در هفته و هر جلسه به میزان حداکثر ۴ ساعت (در مجموع هر هفته ۸ ساعت)

۸-۱ زمان کلاس های آموزش والدین می تواند ۲ ساعت در هر جلسه و در مجموع ۴۰ ساعت برگزار گردد.

۹- برگزاری کلاسها در فاصله زمانی ۲ تا ۳ روز به منظور ایجاد فرصت کافی جهت تمرین و تکرار مباحث ارائه شده توسط فراگیران

* لازم به ذکر است صدور ابلاغ، حق الزحمه مدرسان و کارگروه اجرایی برعهده سازمان می باشد.

سرفصل های آموزش زبان اشاره

سرفصل های عمومی

- ۱- آشنایی مختصر با فرهنگ ناشنوایان و اهمیت استفاده از زبان اشاره
- ۲- الزامات اجرای اشاره (محدوده‌ی دست و بدن، توجه به حالت‌های چهره، برتری طرفی در زبان اشاره و...)
- ۳- کاربرد و تفاوت الفبای گویای باغچه بان و الفبای دستی
- ۴- آموزش الفبای گویای باغچه بان
- ۵- اسامی خاص
- ۶- آموزش اعداد
- ۷- حروف ربط، اضافه، کلمات استفهامی
- ۸- ضمائر (متصل، منفصل و ملکی)
- ۹- فعل (زمان، صرف)
- ۱۰- تفاوت فعل‌های مرکب و ساده
- ۱۱- ایام هفته، فصل و رنگها
- ۱۲- جمع کلمه‌ها

سرفصل های اختصاصی

واژگان، جمله‌ها، عبارات مورد نیاز هر گروه از فراگیران به صورت مجزا
نکته: جهت آموزش معلمان از جزوه سطح مقدماتی بهره‌برداری شود.

برش استانی "نهضت آموزش زبان اشاره" بر اساس تفکیک تعداد شرکت کنندگان

ردیف	استان	تعداد نیروهای اداری و آموزشی مدارس و کلاسهای دانش آموزان با آسیب شنوایی و چند معلولیتی با آسیب شنوایی و معلمان رابط	تعداد والدین دانش آموزان با آسیب شنوایی	تعداد فراگیران نهادهای دولتی و غیردولتی	جمع کل
۱	آذربایجان شرقی	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۲	آذربایجان غربی	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۳	اردبیل	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۴	اصفهان	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۵	البرز	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۶	ایلام	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۷	بوشهر	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۸	چهارمحال بختیاری	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۹	خراسان جنوبی	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۱۰	خراسان رضوی	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۱۱	خراسان شمالی	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۱۲	خوزستان	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۱۳	زنجان	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۱۴	سمنان	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۱۵	سیستان و بلوچستان	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۱۶	شهر تهران	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۱۷	شهرستان های تهران	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۱۸	فارس	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۱۹	قزوین	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۲۰	قم	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۲۱	کردستان	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۲۲	کرمان	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۲۳	کرمانشاه	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۲۴	کهگیلویه و بویر احمد	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۲۵	گلستان	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۲۶	گیلان	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۲۷	لرستان	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۲۸	مازندران	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۲۹	مرکزی	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۳۰	هرمزگان	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۳۱	همدان	۴۰	۴۰	۳۰	۱۱۰
۳۲	یزد	۷۰	۴۰	۳۰	۱۴۰
۴۰۰۰	جمع کل				